

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 589
van **VERA JANS**
datum: 16 juni 2020

aan **WOUTER BEKE**

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Woon- en leefkosten voor door het VAPH vergunde zorgaanbieders - Betalingssystemen

Personen met een handicap die gebruikmaken van de diensten van een door het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) vergunde zorgaanbieder, kunnen momenteel nog in twee mogelijke betalingssystemen zitten: het systeem van de financiële bijdrage en het systeem van de woon- en leefkosten. Vanaf 1 januari 2021 moet iedereen overgeschakeld zijn naar het systeem van de woon- en leefkosten.

Gebruikers die reeds vóór de inwerkingtreding van de persoonsvolgende financiering door een voorziening ondersteund werden en de financiële bijdrage betaalden, kunnen nog tot uiterlijk 31 december 2020 de financiële bijdrage blijven betalen. Dit tenzij er na uitdrukkelijk akkoord van de gebruikersraad reeds met de gehele voorziening is overgeschakeld naar het systeem van de woon- en leefkosten. Gebruikers die ná de inwerkingtreding van de persoonsvolgende financiering zijn beginnen gebruikmaken van een voorziening, komen meteen in het betalingssysteem van de woon- en leefkosten.

De overgang naar een systeem waarbij de budgethouder zelf instaat voor de woon- en leefkosten, biedt meer transparantie over de kosten en geeft aan personen met een handicap meer autonomie om zelf beslissingen te maken over de meest gewenste woonvorm. Voor de voorzieningen betekent het een hele omslag in hun werking. Er zijn ook nog steeds interne kosten die niet gedekt kunnen worden door de woon- en leefkosten en die gecompenseerd moeten worden.

Voor personen met een handicap die een integratietegemoetkoming ontvangen, en die in een door de overheid gesubsidieerde voorziening verblijven onder het betalingssysteem van de financiële bijdrage, wordt de integratietegemoetkoming met 28% verminderd vanaf de derde maand van opname. Wanneer zij overschakelen naar het systeem van de woon- en leefkosten, dan zal deze inhouding niet meer gebeuren. Het is echter niet duidelijk wat de financiële implicaties daarvan zullen zijn.

1. Hoeveel personen met een handicap die momenteel gebruikmaken van de diensten van een door het VAPH vergunde zorgaanbieder, vallen onder het systeem van de financiële bijdrage en het systeem van de woon- en leefkosten?
2. Is er zicht op de verandering in het totale kostenplaatje voor de gebruiker wanneer deze overstapt van het bijdragesysteem naar het systeem van de woon- en leefkosten? Wordt dit gemonitord?

1. Alhoewel er duidelijke richtlijnen zijn omtrent wat er onder woon- en leefkosten kan aangerekend worden, is het goed denkbaar dat voorzieningen hier zelf een andere invulling aan geven met grote variaties in woon- en leefkosten tot gevolg.
 - a. Is er zicht op de verschillen in woon- en leefkosten die de voorzieningen aanrekenen?
 - b. Wordt er systematisch gecontroleerd of de aangerekende woon- en leefkosten correct worden berekend?

ANTWOORD

op vraag nr. 589 van 16 juni 2020

van **VERA JANS**

1. Het VAPH heeft hieromtrent eind 2019 een bevraging gedaan naar de vergunde zorgaanbieders. Op dat moment waren er 40 zorgaanbieders overgestapt naar het systeem van woon- en leefkosten, 15 gedeeltelijk overgestapt en 122 nog niet overgestapt. Daarnaast zijn er nog een aantal vergunde zorgaanbieders die hoe dan ook al volledig onder het stelsel van woon- en leefkosten werkten, hetzij omdat het nieuwe vergunde zorgaanbieders zijn, die verplicht direct in het systeem van woon- en leefkosten stappen, hetzij dat de dienstverlening die ze voor de overstap naar PVF hadden uitgebouwd, niet viel onder de regeling van de wettelijke bijdragen (bvb zelfstandig wonen, beschermd wonen, begeleid wonen). Er zijn op dit moment (juni 2020) 256 vergunde zorgaanbieders.
In principe heeft elke VZA al woon- en leefkosten voor personen die met een nieuwe terbeschikkingstelling (dus geen terbeschikkingstelling via de procedure transitie) zorg inkopen.
2. Momenteel heeft het VAPH geen reglementaire basis om systematisch gegevens met betrekking tot woon- en leefkosten te laten registreren. Gepland is wel om gegevens rond overeenkomsten en woon- en leefkosten verder op te vragen, mede vanuit een wetenschappelijk onderzoek hieromtrent dat tevens de betaalbaarheid voor de gebruiker in kaart brengt. Dit onderzoek zal in de zomer van 2020 van start gaan.
 - a. Het VAPH heeft in de loop van 2018 een aantal individuele IDO's opgevraagd. Doordat de berekenings- en aanrekeningswijzen per voorziening verschillen, is het moeilijk om de prijzen tussen de voorzieningen te vergelijken. De doorgevoerde oefening betrof ook maar een beperkte steekproef. Er is geen globaal zicht op de aangerekende woon- en leefkosten.
 - b. Er zijn momenteel geen regels omtrent de berekeningswijze van de woon- en leefkosten, behoudens dat voor de budgethouders uit transitie de gemiddelde woon- en leefkost niet hoger mag liggen dan de gemiddelde kost van de vroegere bijdragen, aangevuld met de individueel toewijsbare supplementen. Het VAPH beschikt niet over de gegevens om dit continu te monitoren. De vergunde zorgaanbieder moet aan het collectief overlegorgaan wel transparantie bieden omtrent de principes die voor de berekening worden gehanteerd.